

Beylikdüzü'nün Dönüşen Eğitim Profili

Yrd. Doç. Dr. Yusuf ALPAYDIN

Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümü

Bir semtin yaşanabilir, tercih edilebilir olmasında öne çıkan faktörlerden birisi de semtteki eğitim hizmetlerinin yeterli miktarda sunulması ve kaliteli olmasıdır. Adrese dayalı olarak okul yerleştirmelerinin yapıldığı günümüzde okulların kalitesi mahallelerin de değerini artıran bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Yine bir semtteki sakinlerin eğitim düzeyi ile paralel görülen görgü ve insani kalite de ailenin ve bireylerin yerleşim tercihlerini etkilemektedir. 1990'lı yıllardan itibaren hızlı bir kentsel gelişme sergileyen Beylikdüzü ilçesinde kentsel yaşanabilirlik bakımından eğitim hizmetleri büyük önem taşımaktadır.

Osmanlı döneminde bir yazlık ve tarım alanı olan, daha ziyade Rumların meskûn olduğu ve Cumhuriyet döneminde 1924 mübadelesi sonrası mübadillerin yaşamaya başladığı bilinen ve İstanbul'un yeni bir kentsel yerleşim alanı olan Beylikdüzü ilçesinde eğitim kurumlarının geçmişi çok eski tarihlere gitmemektedir. İlçedeki en eski okullar bölgenin eski yerleşim yerleri olan Gürpınar, Yakuplu ve Kavaklı köylerinin camileri bitişiğinde 1920'li yıllarda faaliyete giren bir veya birkaç oda ile hizmet vermeye başlayan ilkokullardır. Ancak bu okulların binaları çeşitli tarihlerde yıkılarak yenden yapılmış olup günümüze kadar gelen bir okul binası bulunmamaktadır.

Uzun yıllar kırsal hayatın yaşandığı bölgede köklü ortaöğretim kurumları bulunmamaktadır. Hâlihazırda faaliyette olan liselerin çok büyük çoğunluğu 2000'li yıllarda kurulmuş ve hizmete açılmıştır. 1990'lı yıllarda kurulan yalnızca iki okul bulunmaktadır. 1990'lı yıllarda başlayan hızlı kentleşme ve göç olguları ile birlikte Beylikdüzü'ne Türkiye ortalamasının oldukça üzerinde eğitim düzeyine sahip aileler ve bireyler yerleşmiştir. Bu nedenle ortaöğretimde de

yoğun bir okullaşma faaliyeti gerçekleşmiştir. 1997 yılında ilçenin yanibaşında Beykent Üniversitesi'nin kurulmasıyla bölgenin ismi eğitimle ilgili olarak daha çok anılmaya başlamıştır.

Bu çalışmada Beylikdüzü ilçesinin mevcut eğitim profilinin betimlenmesi ve değerlendirilmesi yapılmıştır. Bu doğrultuda öncelikle ağırlıklı örgün olmak üzere örgün ve yaygın eğitim alanlarındaki sayısal durum betimlenerek son yıllarda gözlenen başlıca değişimler değerlendirilmektedir. Daha sonra nüfusun eğitim profilinin 2009 ila 2014 yılları arasındaki değişimi TÜİK verileri üzerinden incelenmekte, aynı dönemde farklı ilçelerde yaşanan değişimlerle karşılaştırmalar yapılmaktadır. Son olarak Beylikdüzü ilçesindeki eğitimle ilgili doğrudan veya dolaylı bulgular barındıran bilimsel araştırmaların ilgili kısımları incelenerek ilçenin eğitim profilinin ortaya çıkarılmasına katkı sağlanmaya çalışılmıştır.

Beylikdüzü İlçesinde Örgün Eğitim

Beylikdüzü ilçesindeki eğitim kurumu ve öğrenci sayısında hızlı bir artış yaşanmaktadır. 2014 yılında Beylikdüzü ilçesinde toplam 105 örgün eğitim kurumu eğitim öğretim hizmeti vermiştir. Bu okullardan 38'i okulöncesi, 25'i ilkokul, 21'i ortaokul ve 21'i de ortaöğretim düzeyindedir. İlçede toplam 45.418 öğrenci örgün eğitime devam etmiştir. 2015'e gelindiğinde ise okul sayılarında %50, öğrenci sayısında ise %18 civarında bir artış olmuştur. 2015-2016 eğitim öğretim yılında 49 okulöncesi, 36 ilkokul, 34 ortaokul ve 37 ortaöğretim düzeyinde okul hizmet vermektedir.

Tablo 1

Beylikdüzü İlçesinde Eğitim Kademelerine Göre Kurum ve Öğrenci Sayıları

Örgün Eğitim Kademeleri	2014-2015		2015-2016	
	Kurum Sayısı	Öğrenci Sayısı	Kurum Sayısı	Öğrenci Sayısı
Okulöncesi	38	1.407	49	5.026

İlkokul	25	17.381	36	18.318
Ortaokul	21	15.020	34	15.807
Ortaöğretim	21	11.610	37	14.296
İlçe Toplamı	105	45.418	156	53.447

Beylikdüzü İlçesinde Okulöncesi Eğitim

Beylikdüzü'nde okulöncesi eğitim kurumu sayısı yüksek olmasına karşın öğrenci sayısının sınırlı olduğu görülmektedir. Bunun temel nedeni okulöncesi eğitim kurumlarının genellikle az derslikli olmasıdır. Tablo 2'de yer alan resmî kurumlar bağımsız anaokullarıdır. Bu nedenle kurum sayısı azdır. Resmî kurumlara devam edenlerin büyük bölümü ilkokullar ve ortaokullar bünyesinde açılan ana sınıflarında eğitime devam etmektedir. Tabloda en dikkat çeken olgu resmî okullarla özel okullarda şube başına düşen öğrenci sayılarının önemli ölçüde farklılaşmış olmasıdır. Resmî okullarda şubeler özel okullardan yaklaşık iki kat daha kalabalıktır.

Tablo 2

Beylikdüzü İlçesinde Okul Öncesi Eğitim Kurumlarındaki Derslik, Şube ve Öğrenci Sayıları

Okul Türleri	Kurum Sayısı	Derslik Sayısı	Şube Sayısı	Derslik Başına Öğrenci	Şube Başına Öğrenci	Erkek	Kız	Toplam
Resmî Anaokulu	4	85	158	36	20	1.565	1.527	3.092
Özel Anaokulları	45	173	159	11	12	1.023	911	1.934
Toplam	49	258	317	19	16	2.588	2.438	5.026

Beylikdüzü İlçesinde Temel Eğitim

İlçede 36 okulda 18.318 öğrenci ilkokula devam etmektedir. 2014 yılında 7 olan özel okul sayısı 2015 yılında 17'ye yükselmiştir. 2014 yılında özel okullara gidenlerin oranı %7 iken özel eğitim kurumlarına yönelik teşviklerle birlikte özel eğitim kurumlarına devam eden öğrenci sayısında hızlı bir artış

gerçekleşmiştir. 2015 yılında öğrencilerin %86'sı resmî eğitim kurumlarına kalan %14 ise özel ilkokullara devam etmiştir. İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan'ında bu oranların yükseltilmesi hedeflenmektedir (Beylikdüzü İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, 2016).

Tablo 3

Beylikdüzü İlçesinde İlkokul Düzeyindeki Eğitim Kurumlarında Derslik, Şube ve Öğrenci Sayıları

Okul Türleri	Kurum Sayısı	Derslik Sayısı	Şube Sayısı	Derslik Başına Öğrenci	Şube Başına Öğrenci	Erkek	Kız	Toplam
Resmî İlkokul	19	492	527	32	30	8.121	7.790	15.911
Özel İlkokullar	17	194	129	12	19	1.291	1.116	2.407
Toplam	36	686	656	27	28	9.412	8.906	18.318

Tablo 3'teki verilere göre ilkokullardaki derslik ve şube sayılarının birbirine yakın olduğu görülmektedir. Bu da ilçede ikili öğretim uygulamasının sınırlı olduğunu göstermektedir. İlkokullarda devlet okulları ile özel okullar arasındaki şube başına düşen öğrenci sayıları dikkat çekicidir. Devlet okullarında sınıflardaki ortalama öğrenci sayısı kabul edilebilir bir ölçüt olan 30 civarındadır. Ancak bu sayı özel okullarda 19'a düşmektedir. Tabloda dikkat çeken verilerden biri de özel okullarda kapasitenin tam olarak kullanılamaması, 194 derslikten yalnızca 129'unda şube açılabilmiş olmasıdır. Bu veriler de önümüzdeki yıllarda özel okulların daha rekabetçi stratejilerle kapasite kullanımını artırmaya yönelebileceğine işaret etmektedir. Özel okulların kapasite kullanımını artırması durumunda devlet okullarında sınıf mevcutları bir miktar azalabilecektir. Özel okullar yeterli kayıt yapamazsa bu durumda bazı okulların kapanması da söz konusu olabilecektir.

İlçede 2014 yılında hizmet veren 21 ortaokul bulunmakta iken bu sayı 2015'te 34'e yükselmiştir. Yeni faaliyete başlayanların neredeyse tamamı özel okuldur.

İlkokullarda olduğu gibi ortaokullarda da ilçe genelinde yoğun bir kapasite artışı yaşanmaktadır. Toplam 15.807 öğrenciden 2.100'ü imam hatip ortaokuluna; kalanların 10.823'ü genel resmî ortaokullara, 2.884'ü özel ortaokullara devam etmektedir. 2014 yılına kıyasla devlet okullarında öğrenci sayısı 2.000 kişi civarında artmış, özel okullarda da aynı sayıda bir artış yaşanmıştır.

Tablo 4

Beylikdüzü İlçesinde Ortaokul Düzeyindeki Eğitim Kurumlarında Derslik, Şube ve Öğrenci Sayıları

Okul Türleri	Kurum Sayısı	Derslik Sayısı	Şube Sayısı	Derslik Başına Öğrenci	Şube Başına Öğrenci	Erkek	Kız	Toplam
Resmî Ortaokul	13	303	346	36	31	5.562	5.261	10.823
Özel Ortaokullar	18	275	129	10	22	1.572	1.312	2.884
İmam Hatip Ortaokulu	3	73	69	29	30	910	1.190	2.100
Toplam	34	651	544	24	29	7.763	7.763	15.807

Şube başına düşen öğrenci sayısı resmî okullarda 30'un biraz üzerindeyken özel okullarda bu rakam 22'dir. Dikkat çeken bir veri ise ilçedeki toplam 651 dersliğin 544'ünün eğitimde kullanılıyor olmasıdır. Öğrenci sayısı okulların kapasitesinin %86'sına ulaşmış durumdadır. Kullanılmayan derslikler özel okullarda bulunmaktadır. 2.000 yeni öğrencinin özel okullara transfer olmasına rağmen açılan yeni derslik sayısının çok fazla olması nedeniyle 275 derslikten 129'unda şube oluşturulabilmiştir. İlkokullarda ise okul kapasitelerinin üzerinde öğrenci bulunmaktadır. Bu veriler ortaokul düzeyinde eğitimde özelleşmenin ilkokullara göre daha hızlı biçimde gerçekleşeceğine işaret etmektedir. Özel okullara yönelik teşvikler, özel dersanelerin kapatılması ve temel eğitimden ortaöğretime geçişte özel okulların sağlaması beklenen avantajlar nedeniyle (sınavlara hazırlık için ek çalışmalar) önümüzdeki yıllarda özel ortaokullarda öğrenci sayısının hızlı biçimde artması beklenebilir. Bu artışların Beylikdüzü

gibi özel okul açmak için nispeten yeterli arsanın veya binanın bulunabildiği, ilçe sakinlerinin gelir düzeyinin ortalama üzerinde olduğu bölgelerde daha hızlı olacağı ifade edilebilir.

Beylikdüzü İlçesinde Ortaöğretim

2014-2015 eğitim öğretim yılında Beylikdüzü'nde 20 ortaöğretim kurumunda 11.610 öğrenci eğitime devam etmiştir. Bu öğrencilerden yalnızca 1.210'u (%10) özel ortaöğretim kurumlarındadır. Ortaöğretim kurumlarının %62'si mesleki eğitim veren; kalan %32'si ise genel eğitim veren kurumlardır. Bu oranlar mesleki eğitime yönelik önemli bir ilgi olduğunu göstermektedir. Zira ülke genelinde mesleki eğitim aleyhine 47'ye 53 şeklinde bir oran vardır (MEB, 2016, s. 121).

Tablo 5

2014 Yılında Beylikdüzü İlçesinde Ortaöğretimde Derslik, Şube ve Öğrenci Sayıları

Okul Türleri	Kurum Sayısı	Derslik Sayısı	Şube Sayısı	Derslik Başına Öğrenci	Şube Başına Öğrenci	Erkek	Kız	Toplam
Genel Ortaöğretim (Resmî)	5	119	148	31	25	1.752	1.985	3.737
Genel Ortaöğretim (Özel)	4	65	44	11	16	310	383	693
Mesleki Ortaöğretim (Resmî)	6	154	230	43	29	3.336	3.327	6.663
Mesleki Ortaöğretim (Özel)	5	68	33	8	16	279	238	517
Toplam	20	406	455	29	26	5.677	5.933	11.610

Beylikdüzü ilçesinde 2014 yılında farklı türlerde 11 resmî ortaöğretim kurumu 10.400 öğrenciye eğitim vermiştir. Bu okullar öğrenci sayılarına göre sırasıyla Meslek Liseleri, Anadolu Liseleri, İmam-Hatip Lisesi, Anadolu Öğretmen Lisesi ve Fen Lisesi'dir. Resmî ortaöğretim kurumlarında da derslik sayısı ile şube arasında önemli bir fark oluşmuştur. 273 derslikte toplam 378 şube kurulmuştur. Bu verilere göre 100 adet derslikte ikili eğitim yapılmıştır. 12 yıllık zorunlu eğitimle birlikte ortaöğretimde öğrenci sayıları her geçen yıl arttığından derslik konusu lise düzeyinde önemli bir sorun olarak gözükmektedir. Resmî ilkokullarda ve ortaokullarda 500 civarında derslik olduğuna göre lise düzeyinde de benzer bir kapasitenin oluşturulması gerekmektedir.

Tablo 6

2014 yılında Beylikdüzü İlçesinde Resmî Liselerde Derslik, Şube ve Öğrenci Sayıları

Okul Türleri	Kurum Sayısı	Derslik Sayısı	Şube Sayısı	Derslik Başına Öğrenci	Şube Başına Öğrenci	Erkek	Kız	Toplam
Fen Lisesi	1	16	16	26	26	209	199	408
Anadolu Öğretmen Lisesi	1	24	19	23	30	228	334	562
Anadolu Lisesi	3	79	113	35	24	1.315	1.452	2.767
Meslek Lisesi	5	130	192	43	29	2.910	2.618	5.528
İmam Hatip Lisesi	1	24	38	47	30	426	709	1.135
Toplam	11	273	378	37	27	5.088	5.312	10.400

Tablo 7

Beylikdüzü İlçesinde Özel Liselerde Derslik, Şube ve Öğrenci Sayıları

Okul Türleri	Kurum Sayısı	Derslik Sayısı	Şube Sayısı	Derslik Başına Öğrenci	Şube Başına Öğrenci	Erkek	Kız	Toplam
--------------	--------------	----------------	-------------	------------------------	---------------------	-------	-----	--------

Özel Anadolu Lisesi	4	65	44	39	54	310	383	693
Özel Meslek Lisesi	4	45	27	36	65	168	207	375
Özel Akşam Lisesi	1	23	6	6	24	111	31	142
Toplam	9	133	77	9	16	589	621	1.210

İlçede ortaöğretim düzeyindeki 11.610 öğrenciden 1210'u (%10) özel eğitim kurumlarına gitmektedir. Öğrenciler 3 farklı türde ve 9 farklı eğitim kurumunda eğitime devam etmiştir. Okul türlerinde dikkat çeken durum meslek liselerinin sayıca belirgin olmasıdır. Bunlar arasında da sağlık meslek liseleri dikkat çekmektedir. 4 meslek lisesinden 3'ü sağlık meslek lisesidir. İlçede özel liselerde 133 derslik kapasitesi bulunmasına karşın 77 şube oluşmuştur. Şube başına düşen öğrenci sayısı resmî kurumlarda 27 iken özel liselerde bu sayı 16 olmuştur. Bu veriler önemli bir atıl kapasite olduğunu göstermektedir. Bir yandan resmî kurumlarda ikili eğitim ve kalabalık sınıflar varken diğer yanda özel kurumlarda derslikler boş kalmıştır.

Tablo 8

2015-2016 Eğitim-Öğretim Yılında Beylikdüzü İlçesinde Ortaöğretimde Derslik, Şube ve Öğrenci Sayıları

Okul Türleri	Kurum Sayısı	Derslik Sayısı	Şube Sayısı	Derslik Başına Öğrenci	Şube Başına Öğrenci	Erkek	Kız	Toplam
Genel Ortaöğretim (Resmî)	6	123	156	28	22	1.508	1.955	3.463
Genel Ortaöğretim (Özel)	19	279	195	11	16	1.604	1.438	3.042
Mesleki Ortaöğretim	9	243	292	30	27	3.428	3.767	7.195

(Resmî)								
Mesleki								
Ortaöğretim	3	44	15	14	40	270	326	596
(Özel)								
Toplam	37	689	658	21	22	6.810	7.486	14.296

2015-2016 eğitim öğretim yılına gelindiğinde ilçedeki ortaöğretim profilinde radikal bir değişim yaşanmıştır. Öğrenci sayısı 12 yıllık zorunlu eğitim nedeniyle 11.610'dan 14.296'ya yükselmiş (%23 artış); özel dershanelerin temel liselere dönüşmesiyle birlikte son sınıf öğrencilerinin önemli bir kısmı temel liselere geçiş yapmıştır. Böylece özel ortaöğretim kurumlarının payı %10'dan %25'e çıkmıştır. Bir yıl içerisinde gerçekleşen bu dönüşüm oldukça manidardır. Özel okullar ile devlet okulları arasındaki diğer kademelerde de bulunan sınıf mevcudu farkları burada da kendisini göstermektedir. Bir diğer önemli fark da resmî genel liseler ile (şube başına 22 öğrenci) resmi meslek liseleri (şube başına 27 öğrenci) arasındadır. Meslek liselerinde sınıf mevcutları daha fazladır. Ancak her iki türdeki okulda da geçmiş yıllara nazaran sınıf mevcutları azalma eğilimindedir.

Tablo 9

2014 Yılında Beylikdüzü İlçesinde 18-21 Yaş Arasındaki Nüfusun Eğitim Düzeylerine Göre Dağılımı

Eğitimi Düzeyi	Sayı	%
Okuma Yazma Bilmeyen	34	0,3
Okuma Yazma Bilen Fakat Bir Okul Bitirmeyen	350	2,6
İlkokul	2	0
İlköğretim	3.687	27,8
Ortaokul Veya Dengi Meslek Ortaokul	58	0,4
Lise Ve Dengi Meslek Okulu	8.431	63,6
Yüksekokul Veya Fakülte	617	4,7
Yüksek Lisans (5 Veya 6 Yıllık Fakülteler Dâhil)	0	0

Doktora	0	0
Bilinmeyen	85	0,6
Toplam	13.264	100,0

2014 yılında ilçede 18-21 yaş grubunda 13.264 kişi vardır. Bunların %27,8'i ilköğretim %63,6'sı lise veya dengi okul mezunudur. Bu veriler ortaöğretimde okullaşma oranlarının %60'lar civarında olduğunu göstermektedir.

Beylikdüzü'nde Yükseköğretim

Hâlihazırda ilçe sınırlarında bir yükseköğretim kurumu bulunmamaktadır. Zira Beylikdüzü ismi ile bilinen Beykent adlı semtte bulunan Beykent Üniversitesi 2009'daki idari düzenleme sonrasında Beylikdüzü ilçesinin batı sınırında Büyükçekmece ilçesi sınırlarında kalmıştır.¹ Buna rağmen üniversitenin o bölgedeki yerleşkesinin ismi Beylikdüzü Yerleşkesi ismiyle anılmaya devam etmektedir.

Beykent Üniversitesi, Adem Çelik-Beykent Eğitim Vakfı tarafından 1997 yılında Beylikdüzü'nde kurulmuş bir vakıf üniversitesidir. Üniversite bünyesinde 8 Fakülte, 1 Meslek Yüksekokulu, 4 Yüksekokul bulunmaktadır. Bu birimlerde 64 lisans, 72 ön lisans, 55 lisansüstü programında eğitim verilmektedir. 2015 yılında 29.401 öğrencisi olan üniversitenin 30.048 mezunu vardır.

Beykent Üniversitesi'nin Ayazağa ve Taksim yerleşkelerinin faaliyete başlamasının ardından Beylikdüzü yerleşkesi ağırlıklı olarak Meslek Yüksekokulu ve Yabancı Diller programlarının yürütüldüğü bir yerleşke hâline dönüşmüştür. Hâlihazırda Meslek Yüksekokulu kapsamında eğitim veren programlar şunlardır:

¹ Üniversite, Beylikdüzü yerleşkesi tanımlamasını kullanmaktadır:
<http://www.beykent.edu.tr/beykent+universitesi/beykent+universitesi+yerleskeler/beykent+universitesi+beylikduzu+yerleskesi>

Tablo 10

2015-2016 Eğitim Öğretim Döneminde Beykent Üniversitesi Beylikdüzü Yerleşkesi Meslek Yüksekokulu'nda Eğitim Verilen Ön Lisans Programları

Adalet	Ağız ve Diş Sağlığı
Ameliyathane Hizmetleri	Anestezi
Aşçılık	Bankacılık ve Sigortacılık
Basım ve Yayın Teknolojileri	Bilgisayar Programcılığı
Bilgisayar Programcılığı (Uzaktan Öğretim)	Biyomedikal Cihaz Teknolojisi
Çocuk Gelişimi	Dış Ticaret
Diş Protez Teknolojisi	Diş Protez Teknolojisi
Diyaliz	Elektrik
Elektronörofizyoloji	Fizyoterapi
Grafik Tasarımı	Halkla İlişkiler ve Tanıtım
İlk ve Acil Yardım	İnsan Kaynakları Yönetimi
İnşaat Teknolojisi	İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği
İşletme Yönetimi	İşletme Yönetimi (Uzaktan Öğretim)
Lojistik	Makine
Mimari Restorasyon	Moda Tasarımı
Odyometri	Optisyenlik
Ortopedik Protez ve Ortez	Patoloji ve Laboratuvar Teknikleri
Perfüzyon Teknikleri	Radyo ve Televizyon Programcılığı
Radyoterapi	Sağlık Kurumları İşletmeciliği
Sivil Havacılık Kabin Hizmetleri	Sivil Havacılık Ulaştırma İşletmeciliği
Tekstil Teknolojisi	Tıbbi Dokümantasyon ve Sekreterlik
Tıbbi Görüntüleme Teknikleri	Tıbbi Laboratuvar Teknikleri
Turizm ve Seyahat Hizmetleri	Uygulamalı İngilizce ve Çevirmenlik

Beylikdüzü İlçesinde Yaygın Eğitim

Hayatboyu öğrenme anlayışının hakim olduğu günümüzde eğitimin yalnızca örgün eğitim kurumlarında ve örgün eğitim çağında değil her yerde ve her yaşta

yürütülmesi fikri öne çıkmıştır. Yaygın eğitim kurumları örgün eğitimi destekleyici hizmetler sunmaktadır. Ayrıca örgün eğitimde yer almayan çeşitli bilgi ve beceriler yaygın eğitim kurumları tarafından tamamlanmaktadır.

Tablo 11

2014-2015 Eğitim Öğretim Döneminde Beylikdüzü'nde Hizmet Veren Yaygın Eğitim Kurumları

Kurum Türleri	Kurum Sayısı
Halk Eğitimi Merkezi Müdürlüğü	1
Mesleki Eğitim Merkezi Müdürlüğü	1
Rehberlik Araştırma Merkezi	1
Özel Eğitim İş Uygulama Okulu	1
Dershane	15
Etüt Eğitim Merkezi	4
Muhtelif Kurslar	17
Motorlu Taşıt Sürücü Kursları	15
Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi	3
Öğrenci Yurdu	6

İlçede öne çıkan yaygın eğitim kurumları muhtelif kurslar, dershaneler ve motorlu taşıt sürücü kurslarıdır. Yaygın eğitim kapsamındaki eğitimlerin başında halk eğitim merkezleri ve bağlı kurslarda özellikle yetişkinlere yönelik düzenlenen kurs ve eğitimler gelmektedir. İstanbul genelinde 200'ü aşkın kurs merkezi bulunan İSMEK halk eğitimi kapsamında en çok katılımcıya hizmet veren kurumdur. İSMEK kapsamında Beylikdüzü ilçesinde 6 kurs merkezi bulunmaktadır. Bu kurslara farklı yaş ve eğitim düzeylerinden kişiler katılmaktadır.

2015-2016 Eğitim-Öğretim Döneminde Beylikdüzü İSMEK Kurs Merkezlerinde Eğitim Alan Yetişkinlerin Eğitim Aldıkları Alanlara Göre Dağılımı

Kurs Kategorisi	Katılımcı Sayısı	Yüzde
-----------------	------------------	-------

Müzik	197	2,0
Kişisel Gelişim	348	3,5
Bilgisayar-Web- Tasarım vb.	355	3,6
Görsel/Plastik Sanatlar	487	4,9
Yabancı Dil	1224	12,4
Hobi	1496	15,1
Hizmetler	2718	27,4
Spor	3078	31,1
Toplam	9903	100,0

İSMEK. (2016).

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ile İl Milli Eğitim Müdürlüğü arasında yapılan protokole bağlı olarak İstanbul'un tüm ilçelerinde açılan İSMEK kurs merkezlerinde yetişkinler çeşitli alanlarda eğitimler almaktadır. Beylikdüzü ilçesinde bulunan İSMEK kurs merkezlerinde 2015-2016 yılında 9903 katılımcı eğitim almıştır. Katılımcıların talepleri dikkate alınarak açılan kursların dağılımına bakıldığında en çok katılımın ve talebin sırasıyla spor (%31,1), hizmetler (%27,4), hobi (%15,1) ve yabancı dil (%12,4) kurslarına yönelik olduğu görülmektedir. Hizmetler kapsamındaki kursların büyük bölümü tekstil ve gıda hazırlama ile ilgili branşlardadır. Hizmetler ve hobi kapsamındaki kurslarda da tekstille ilgili branşlar ön plandadır.

İlçe Milli Eğitim müdürlüklerine bağlı olarak hizmet veren Rehberlik Araştırma Merkezleri örgün eğitimi bütünleyici ve destekleyici hizmetler sunmaktadır. Bu merkezlerde özellikle özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin tanınması ve destek eğitimlere yönlendirilmesi gelmektedir.

2014-2015 Eğitim-Öğretim Döneminde Beylikdüzü İlçesinde Rehberlik Araştırma Merkezinde Özel Eğitim Konusunda Tanı ve Destek Alan Kişi Sayıları

Eğitsel Tanı	Sayı	%
Süregelen Hastalık	6	0,6
Özel Öğrenme Güçlüğü (Tedbir	1	0,1

Gerektirmeyen)		
İşitme Yetersizliği-Total	35	3,6
Görme Yetersizliği (Az Gören)	9	0,9
Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu	22	2,3
Otizm	80	8,3
Normal	38	3,9
Görme Yetersizliği (Total)	7	0,7
Çok Ağır Düzeyde Zihinsel Yetersizlik	3	0,3
Bedensel Yetersizlik (Tedbir Gerektirmeyen)	1	0,1
Bedensel Yetersizlik	191	19,8
Hafif Düzeyde Zihinsel Yetersizlik	225	23,3
Zihinsel (Tedbir Gerektirmeyen)	1	0,1
Dil ve Konuşma Güçlüğü	62	6,4
Yaygın Gelişimsel Bozukluk	33	3,4
Orta Düzeyde Zihinsel Yetersizlik	90	9,3
Ağır Düzeyde Zihinsel Yetersizlik	64	6,6
Dil ve Konuşma Güçlüğü (Tedbir Gerektirmeyen)	3	0,3
İşitme Yetersizliği (Az İşiten)	21	2,2
Üstün Yetenekli Birey	2	0,2
Özel Öğrenme Güçlüğü	70	7,3
Toplam	964	100,0

Beylikdüzü Rehberlik ve Araştırma Merkezi tarafından özel eğitim kapsamında yapılan tanılamalara göre en fazla özel eğitim ihtiyacı duyulan alanların hafif düzeyde zihinsel yetersizlik (%23,3), bedensel yetersizlik (%19,8), orta düzeyde zihinsel yetersizlik (%9,3), otizm (%8,3) ve özel öğrenme güçlüğü (%7,3) olduğu görülmektedir.

25 Yaş Üstü Nüfusun Eğitim Düzeyi

TÜİK verilerine göre Beylikdüzü'nde ikamet eden nüfusun eğitim durumu Türkiye ortalamasının oldukça üzerindedir. Lise ve üzeri eğitim alanların oranı yaklaşık %60'tır. Türkiye geneli için bu oran %37'dir.

Tablo 12

2009-2014 Yıllarında Beylikdüzü'nde Nüfusun Eğitim Durumunun Değişimi

	2009 %	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2014 %
Okuma Yazma Bilmeyen	2,7	2.977	2.582	2.540	2.561	2.566	2.803	1,7
Okuma Yazma Bilen Fakat Bir Okul Bitirmeyen	3	3.278	3.024	3.088	3.343	3.593	3.829	2,4
İlkokul	28,9	32.047	26.857	27.431	28.275	29.043	31.019	19,3
İlköğretim	1,7	1.899	7.711	9.767	10.952	12.239	12.151	7,6
Ortaokul Veya Dengi Meslek	9,2	10.155	10.881	10.195	10.547	10.995	14.152	8,8
Ortaokul Lise Ve Dengi Meslek	31,6	35.069	39.130	42.131	44.731	45.629	50.486	31,4
Okulu Yüksekokul Veya Fakülte	20,5	22.735	25.307	29.237	31.758	36.006	41.143	25,6
Yüksek Lisans (5 Veya 6 Yıllık Fakülteler Dâhil)	2,1	2.332	2.905	3.228	3.358	4.043	4.543	2,8
Doktora	0,4	450	507	521	529	697	741	0,5
Bilinmeyen	7,9	8.782	8.415	7.669	7.618	7.885	3.071	1,9
TOPLAM	100	110.942	118.904	128.138	136.054	144.811	160.867	100

TÜİK. (2016). Ulusal Eğitim İstatistikleri Veritabanı.

2009-2014 yılları arasında ilçedeki 25 yaş üstü nüfusun eğitim profilinde gelişme görülmektedir. Buna göre nüfustaki yaklaşık %50 oranındaki artışa karşın okuma yazma bilmeyenlerin hem sayısal hem de oransal olarak azaldığı görülmektedir. Kesintisiz 8 yıllık eğitim sisteminden (ilköğretim) mezun olanlar 25 yaşın üstüne çıkmaya başladıkça nüfus içerisindeki oranları hızla artmış; 2009 yılında %1,7 iken 2014 yılında %7,6'ya ulaşmıştır. Zaman içerisinde yetişkin nüfustaki dikkat çekici bir gelişme ise yüksekokul ve lisans programı tamamlamış olan yetişkinlerin ilçe nüfusu içerisindeki sayısının neredeyse iki katına çıkmış olmasıdır. Yüksekokul veya fakülte mezunları oransal olarak %20,5'ten %25,6'ya yükselmiştir.

Tablo 13

2009 Yılında Beylikdüzü'nde 25 Yaş Üstü Nüfusun Yaş Gruplarına Göre Eğitim Düzeyi

	25- 29	30- 34	35- 39	40- 44	45- 49	50- 54	55- 59	60- 64	65+
Okuma Yazma Bilmeyen	0,9	0,8	1	1,3	2,1	2,8	3,7	5,3	13,2
Okuma Yazma Bilen Fakat Bir Okul Bitirmeyen	1,9	1,4	1,6	1,9	2,4	3,1	4,1	5,5	8,9
İlkokul	13,6	19,2	25,9	29,5	31,7	35,1	35,7	37,9	39,9
İlköğretim	5,8	1,8	1,1	0,7	0,4	0,2	0,1	0	0
Ortaokul Veya Dengi Meslek Ortaokul	5,2	6,4	9,1	10,3	10,3	10,6	10,4	10,5	8
Lise Ve Dengi Meslek Okulu	38,6	34,5	31,5	29,6	29,8	24,3	20,8	15,8	11,3
Yüksekokul Veya Fakülte	23,2	25,5	21,4	19,2	14,8	14,3	14,4	13,9	7,1

Yüksek Lisans (5 Yıllık Fakülteler Dâhil)	2,1	3,1	2,3	2	1,5	1,2	1,3	1,2	0,6
Doktora Bilinmeyen	0,1	0,3	0,5	0,5	0,5	0,4	0,3	0,5	0,4
Toplam	8,6	7	5,6	4,9	6,6	8,1	9,2	9,3	10,6
	100	100	100	100	100	100	100	100	100

TÜİK. (2016). Ulusal Eğitim İstatistikleri Veritabanı.

İlçede 2009 yılında nüfusun yaş gruplarına göre eğitim düzeylerinin gösterildiği tabloya göre yaş arttıkça eğitim düzeyi beklenebileceği üzere düşmektedir. Okuma yazma bilmeyen veya bildiği hâlde bir okul bitirmemiş olanların çok büyük bölümü 65 yaş üstündeki nüfusta yer almaktadır. 45 yaş altı kesimde lise (ortalama %33) ve yüksekokul veya fakülte (ortalama %22) eğitimi almış olma durumu belirgin biçimde daha yüksektir. 1990'lı yıllarda yükseköğretim çağında olan bu grubun yükseköğretim kapasitesindeki artışlardan yararlanmış olduğu görülmektedir.

Tablo 14

2014 Yılında Beylikdüzü'nde Nüfusun Yaş Gruplarına Göre Eğitim Düzeyi

		25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50-54	55-59	60-64	65+
Okuma Bilmeyen	Yazma	0,5	0,6	0,4	0,4	0,6	1,3	2,3	3,5	10,1
Okuma Bilen	Yazma Fakat Bir	2,4	1,5	1	0,9	1,2	2	3,2	4,4	8,3
Okul Bitirmeyen										
İlkokul		3,8	10,8	13,1	15,8	19	25,6	33	37,3	41,2
İlköğretim		13,2	7,1	6,8	8,7	9,8	7,5	4,7	2,4	0,9
Ortaokul Dengi	Yazma Veya Meslek	2,1	7,4	7,7	10,4	10,8	11	11,2	11,2	10,4
Ortaokul Lise Ve Dengi	Meslek Okulu	35,2	33,2	34,8	34	32,7	31,8	25,9	21,5	13,9
Yüksekokul Fakülte	Yazma Veya	37,8	33,6	30,6	24,5	20,8	16	15,6	15,4	10,5

Yüksek Lisans (5 Veya 6 Yıllık Fakülteler Dâhil)	2,8	4	3,8	3,5	3	2	1,5	1,3	0,9
Doktora	0,2	0,4	0,5	0,6	0,6	0,5	0,5	0,4	0,4
Bilinmeyen	2,1	1,5	1,3	1,3	1,5	2,2	2,2	2,7	3,4
Toplam	100	100	100	100	100	100	100	100	100

TÜİK. (2016). Ulusal Eğitim İstatistikleri Veritabanı.

2014 yılı verilerine göre yaş ve eğitim düzeyi arasındaki ters orantı varlığını korumaktadır. Bir önceki tabloda 30-34 yaş grubunda yer alanlar beş yıl sonra bu tabloda 35-39 yaş grubundaki kişilerden oluşmaktadır. İlçeye sonradan gelenlerle birlikte 35-39 yaş grubundakilerin eğitim düzeyinin yükselmiş olduğu görülmektedir. Özellikle yüksekokul veya fakülte mezunu olanların oranı 2009'da %25,5 iken 2014'te %30,6'ya ulaşmıştır. Bu durum iki şekilde açıklanabilecektir. Birincisi örgün eğitim çağı dışında olan bireyler de yükseköğretime katılarak eğitim almıştır. Bir diğeri ise ilçeye bu süreçte eğitim düzeyi yüksek kişiler yerleşmiştir. Bu iki faktörün de bu dönemde farklı ölçülerde etkili olduğu söylenebilir.

Tablo 15

Beylikdüzü'nde 2009 ve 2014 Yıllarında 25 Yaş Üstü Nüfusun Cinsiyetlerine Göre Eğitim Düzeyleri

		Kadın				Erkek			
		2009	%	2014	%	2009	%	2014	%
Okuma	Yazma	2.498	4,1	2.411	2,8	479	0,8	392	0,5
Bilmeyen									
Okuma	Yazma	2.263	3,7	2.799	3,3	1.015	1,7	1.030	1,3
Bilen Fakat Bir									
Okul Bitirmeyen									
İlkokul		18.25	29,8	19.22	22,	13.788	23,6	11.79	14,9
		9		8	6			1	
İlköğretim		1.005	1,6	5.913	7	894	1,5	6.238	7,9
Ortaokul	Veya	4.864	7,9	7.109	8,4	5.291	9,1	7.043	8,9
Dengi	Meslek								
Ortaokul									

Lise Ve Dengi	17.45	28,5	24.65	29	17.612	30,2	25.83	32,7
Meslek Okulu	7		1				5	
Yüksekokul Veya	9.787	16	19.13	22,	12.948	22,2	22.01	27,8
Fakülte			0	5			3	
Yüksek Lisans (5	937	1,5	1.936	2,3	1.395	2,4	2.734	3,5
Veya 6 Yıllık								
Fakülteler Dâhil)								
Doktora	166	0,3	267	0,3	284	0,5	474	0,6
Bilinmeyen	4.077	6,6	1.496	1,8	4.705	8,1	1.575	2
Toplam	61.31	100	84.94	100	58.411	100	79.12	100
	3		0				5	

TÜİK. (2016). Ulusal Eğitim İstatistikleri Veritabanı.

İlçede ikamet eden bireylerin cinsiyete göre eğitim durumlarını gösteren yukarıdaki tabloya göre erkeklerin eğitim düzeyi kadınların biraz üzerindedir. Bu durum ülkedeki genel eğilimleri yansıtmaktadır. Ancak ilçedeki kadınların eğitim düzeyi ülke geneli ile karşılaştırıldığında Türkiye profilinin çok üzerindedir. 2014 yılında Türkiye genelinde 25 yaş üstü nüfusta yüksekokul veya fakülte mezunu kadınların oranı %11,7 iken bu oran Beylikdüzü ilçesinde %22,5'tir (TÜİK, 2016).

Beylikdüzü'nde 2009 ve 2014 Yıllarında 25 Yaş Üstü Nüfusun Cinsiyetlerine Göre Eğitim Düzeyleri

	Beylikdüzü		İstanbul		Beylikdüzü		İstanbul	
	2009	%	2014	%	2009	%	2014	%
Okuma Yazma Bilmeyen	2.977	2,7	2.803	1,7	420.738	5,5	303.815	3,5
Okuma Yazma Bilen Fakat Bir Okul Bitirmeyen	3.278	3,0	3.829	2,4	331.742	4,3	334.435	3,8
İlkokul	32.047	28,9	31.019	19,3	3.172.618	41,6	2.457.193	28,1
İlköğretim	1.899	1,7	12.151	7,6	149.831	2,0	1.043.173	11,9
Ortaokul Veya Dengi Meslek Ortaokul	10.155	9,2	14.152	8,8	605.814	7,9	764.599	8,7
Lise ve Dengi	35.06	31,6	50.48	31,		19,0	1.938.2	22,2

Meslek Okulu	9		6	4	1.453.102		63	
Yüksekokul veya Fakülte	22.735	20,5	41.143	25,6	860.909	11,3	1.468.120	16,8
Yüksek Lisans (5 veya 6 Yıllık Fakülteler Dâhil)	2.332	2,1	4.543	2,8	98.731	1,3	182.863	2,1
Doktora	450	0,4	741	0,5	26.869	0,4	42.163	0,5
Bilinmeyen	8.782	7,9	3.071	1,9	512.310	6,7	208.180	2,4
Toplam	110.942	100,0	160.867	100,0	7.632.664	100,0	8.742.804	100,0

TÜİK. (2016). Ulusal Eğitim İstatistikleri Veritabanı.

2009 yılından 2014 yılına kadarki beş yıllık dönemde nüfusun eğitim düzeylerinin değişimine ilişkin İstanbul geneline ait verilerle Beylikdüzü ilçesi verileri karşılaştırıldığında hem il genelinde hem de Beylikdüzü’nde eğitim düzeylerinin yükseldiği görülmektedir. Bununla birlikte her iki tarihte de Beylikdüzü nüfusunun İstanbul geneline oranla eğitim düzeyi belirgin biçimde yüksektir. 2014 yılında İstanbul genelinde Yüksekokul veya Fakülte mezunlarının oranı %16,8 iken Beylikdüzü’nde bu oran %25,6’dır. Ancak oransal olarak incelendiğinde Beylikdüzü ilçesinin daha yavaş bir ilerleme gösterdiği söylenebilir. Örneğin yüksekokul veya fakülte mezunlarının il genelindeki oranında beş yıllık dönemde %48’lik bir artış söz konusu iken Beylikdüzü ilçesinde 25 yaş üstü nüfusta bu grupta yer alanların oranı %25 oranında artış göstermiştir.

Tablo 16

Beylikdüzü ve Seçilen İlçelerde 2009 ve 2014 Yıllarında Nüfusun Eğitim Düzeyleri

İlçe	Ataşehir		Bakırköy		Beylikdüzü		Kadıköy		Küçükçekmece	
	2009%	2014%	2009%	2014%	2009%	2014%	2009%	2014%	2009%	2014%
Okuma Yazma Bilmeyen	5,6	3,5	2	1,3	2,7	1,7	2,1	1,3	6,7	3,8

Okuma Yazma Bilen Fakat Bir Okul Bitirmeyen	4,3	3,3	2,3	2	3	2,4	2,3	1,8	5,4	4,4
İlkokul	39,1	24,3	22,7	16,5	28,9	19,3	19,6	13,3	48,5	29,8
İlköğretim	1,9	9,6	0,8	3,4	1,7	7,6	0,7	3	2,4	14,3
Ortaokul veya Dengi Meslek Ortaokul	8,5	8,5	9,5	8,4	9,2	8,8	8,2	7,1	8,4	9
Lise ve Dengi Meslek Okulu	21,3	23,3	28,8	29	31,6	31,4	27,8	27,3	19,2	22
Yüksekokul veya Fakülte	16,4	23,1	28,5	33	20,5	25,6	32,2	37,3	8,5	15
Yüksek Lisans (5 veya 6 Yıllık Fakülteler Dâhil)	2,3	3,5	4	4,8	2,1	2,8	5,4	6,8	0,7	1,4
Doktora Bilinmeyen	0,6	0,8	1,4	1,6	0,4	0,5	1,7	2	0,2	0,3
	7,7	2,7	6,4	3	7,9	1,9	7,7	3,1	7,6	2,4

TÜİK. (2016). Ulusal Eğitim İstatistikleri Veritabanı.

Tablodaki veriler incelendiğinde Beylikdüzü ilçesindeki 25 yaş üstü nüfusun eğitim düzeylerinin Kadıköy ve Bakırköy ilçelerinden sonra geldiği buna karşın Ataşehir ilçesine benzer bir profil sergilediği görülmektedir. Komşusu olan Beylikdüzü gibi son yıllarda nüfus artışı yaşayan Küçükçekmece ilçesi ile karşılaştırıldığında ise ilçe sakinlerinin eğitim düzeylerinin belirgin biçimde yüksek olduğu ortaya çıkmaktadır.

Beylikdüzü İlçesi Eğitimi Hakkında Yapılan Araştırma Bulguları

Beylikdüzü ilçesi örneğinde kentsel yaşanabilirlik ve kamu hizmetleri arasındaki ilişkiyi inceleyen bir araştırma yapılmıştır. 850 ilçe sakinine anket uygulanarak gerçekleştirilen çalışmada eğitim, sağlık ve güvenlik kurumları nitelik ve nicelik olarak ele alınmıştır. Araştırmada eğitimle ilgili olarak katılımcılara farklı düzeylerdeki kamu eğitim hizmetlerinin kalitesini nasıl buldukları sorulmuştur. Katılımcıların %48'i ilkokullarda iyi bir eğitim verildiğini, %11'i kötü eğitim

verildiğini; hem ortaokul hem de lise kademesiyle ilgili olarak katılımcıların %41'i iyi bir eğitim verildiğini %13'ü kötü bir eğitim verildiğini düşünmektedir. Çalışmada ilkököl ve lise düzeyinde şube başına düşen öğrenci sayılarının Türkiye ve İstanbul ortalamalarının üzerinde olmasına karşın ortaokul düzeyinde şube başına öğrenci sayılarının Türkiye ve İstanbul ortalamasının altında olduğuna dikkat çekilmektedir (Keçeli, Sarıusta & Karakuyu, 2014, s. 387–389).

İlkokul birinci sınıfa devam eden çocukların sosyal uyumları eğitimde önemli sorunlardan birisidir. Konuyla ilgili olarak Beylikdüzü ilçesindeki bir ilkökölün öğrencileri üzerine bir araştırma yapılmıştır. Araştırmada çocukların baba öğrenim düzeyi, okul öncesi eğitim alma durumu, okul öncesi eğitime devam etme süresi değişkenlerinin “Walker-McConnell Sosyal Yeterlik ve Okul Uyum Ölçeği” ile ölçülen sosyal uyum ve becerileri arasında anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur (Sungur, 2010).

Ekonomi ve yönetim bilimlerinde rekabet ve gelişme olgularında anahtar kavram olarak görülen inovasyon yeterliliği yöneticilerde sıklıkla aranan bir beceri olmaktadır. Beylikdüzü ilçesinde öğretmen görüşlerine dayalı olarak ortaöğretim kurum yöneticilerinin inovasyon yeterliliklerinin değerlendirildiği bir çalışma yürütülmüştür. Çalışmada Beylikdüzü ilçesindeki 1789 öğretmenden 309'una ulaşılmıştır. Beylikdüzü'nde eğitimi birinci elden idare eden okul müdürleri hakkında gerçekleştirilmesi nedeniyle önem arz eden araştırmada genel olarak yöneticilerin inovasyon yeterlilikleri öğretmenler tarafından olumlu bulunmuştur. Öğretmen görüşlerine göre, değişim sürecinde kendilerine yeteneklerini sergileme ortamı sunulmaktadır. Öğretmenler okulda rekabet yerine iş birliğinin verimlilik konusunda daha iyi bir yol olduğunu kabul etmektedirler. Ayrıca öğretmenlere göre okul yöneticileri değişime olan ihtiyacı net olarak açıklamakta, çalışanların yenilikleri benimsemesini özendirilmekte olduğunu, değişim sürecinde okulda alınan kararlar ve uygulamaların birbiri ile tutarlı olduğunu ve değişim sürecinde okulda alınan kararların mevcut etik ve

ahlaki ölçütlere uygun olduğunu ifade etmişlerdir (Eraslan, 2014).

Ortaöğretim okullarında öğretmenlerin ve yöneticilerin eğitimde kaliteye ilişkin algılarını tespit etmek üzere yapılan bir araştırmada Beylikdüzü ilçesi vaka örneği olarak seçilmiştir. Araştırmanın anketi ilçedeki 18 okulda 602 çalışana uygulanmıştır. Çalışmada genel olarak öğretmenlerin ve yöneticilerin eğitimde kaliteye ilişkin benzer kanaatlere sahip oldukları, kalitenin alt boyutları hakkındaki bilgilerinin ve farkındalıklarının yüksek düzeyde olduğu bulunmuştur. Araştırma katılımcılarının gözüyle kaliteli okula ilişkin öne çıkan özellikler şunlardır (Ay, 2014, 115–120):

- Öğrencilerin ilgilerine, ihtiyaçlarına ve yeteneklerine göre düzenlenmiş esnek bir programın olması,
- Ezber yerine bilgiye ulaşma, kullanma ve ileri düzey düşünme becerilerinin kazandırılması,
- Öğrenci merkezli bir eğitim anlayışının olması,
- Öğrencilerin kendilerini ifade edebilmesine yardımcı olan sosyal kültürel sportif donatıların olması,
- En yeni teknolojide eğitim araç gereçlerinin bulunması,
- Öğrencilerin ve velilerin beklentilerinin araştırılması, öğrencilerin ve diğer paydaşların kararlara katılabilmeleri,
- Vizyon geliştiren, öğretmenlere liderlik ve rehberlik eden, öğretmen gelişimini destekleyen bir yönetime sahip olması,
- Çalışanların bir plan dâhilinde ortak amaca yönelik olarak uyum ve iletişim içinde çalışmaları ve yüksek motivasyona sahip olmaları.

Bu bulgular ilçedeki eğitimcilerin yanında ilçe sakinlerinin eğitimle ve eğitim kurumlarıyla ilgili beklentilerini de önemli ölçüde yansıtmaktadır. Çalışmada

okulların bu özelliklere sahip olmadığı belirtilmekte ve bu yönde politikalar izlenmesi önerilmektedir.

Öğretmenlerin motivasyonlarının yüksek olması, performanslarının artmasında müdürlerin etkili yönetim becerileri ve beklenen liderlik özelliklerini göstermeleri oldukça önemlidir. Beylikdüzü'ndeki ortaöğretim okullarında yürütülen bir çalışmada okullarda yönetim, liderlik ve performans arasındaki ilişkiler araştırılmıştır. Bu kapsamda Beylikdüzü ilçesindeki liselerde çalışan 210 öğretmene anket uygulanmıştır. Araştırmada çalışmanın hipotezleri doğrulanmış ve çalışan performansı üzerinde yönetim ve liderlik becerilerinin önemli bir paya sahip olduğu bulunmuştur. Bu çalışma da yöneticilerin desteklenmesi, hizmet içi eğitimlerle geliştirilmesinin eğitimde başarı açısından önemine dikkat çekmektedir (Özdemir, 2015).

Sonuç ve Değerlendirme

İstanbul'un görece yeni yerleşimlerinden biri olan Beylikdüzü ilçesinin eğitim profili incelendiğinde kentte okulların da nispeten yeni olduğu, büyük bölümünün 2000 yılından sonra kurulduğu görülmektedir. 2015-2016 eğitim öğretim yılında örgün eğitimde 49 okulöncesi, 36 ilkokul, 34 ortaokul ve 37 ortaöğretim düzeyinde okul hizmet vermektedir. Bu okullarda toplam 53.447 öğrenci eğitim almıştır. Örgün eğitimde dikkat çeken konulardan biri devlet okulları ile özel okullar arasında derslik mevcutları bakımından belirgin bir farkın oluşmuş olmasıdır. Farklı kademeler birlikte düşünüldüğünde devlet okullarında derslik başına düşen öğrenci sayısı özel okulların iki katıdır.

Teşvikler ve dershanelerin dönüşmesi süreciyle birlikte ilçede özel okulların sayısı ve kapasitesi hızla artmaktadır. Buna karşın öğrenci sayıları aynı hızda ilerlememektedir. 2014-2015 ile 2015-2016 eğitim öğretim dönemleri örgün eğitimde radikal yapısal değişimlerin yaşandığı bir periyot olmuştur.

Dershanelerin özel okullara dönüşmesi ile birlikte ortaöğretimde %10 olan özel okul payı %25'e çıkmıştır.

Çalışmada ilçenin yaygın eğitimle ilgili profilini çıkarmaya yönelik ayrıntılı veriler bulunamamıştır. İlçe genelinde önemli sayıda yetişkin özellikle de kadınların ağırlıklı olarak devam ettiği İSMEK kurslarında spor, hobi ve hizmetler sektöründe yarı vasıflı personel olarak istihdam edilmeye yönelik eğitimlere ilgi gösterildiği ortaya çıkmaktadır.

Beylikdüzü ilçesi sakinleri İstanbul il geneli ve çeşitli ilçelerle karşılaştırıldığında eğitim düzeyleri bakımından ortalamanın üzerinde bir profile sahip oldukları görülmektedir. İlçede 25 yaş üstü nüfusun üçte bire yakını yükseköğretim almıştır. Yükseköğretime devam edenler de dikkate alındığında önümüzdeki yıllarda bu oranların daha da yükseleceği söylenebilecektir.

Beylikdüzü ilçesinde veli, yönetici ve öğretmen görüşlerine dayalı olarak çeşitli alan araştırmaları gerçekleştirilmiştir. İlçe sakinlerine uygulanan bir araştırmada katılımcıların %41'i ilçedeki okullarda iyi bir eğitim verildiğini düşünmektedir. Eğitim düzeyi yükseldikçe genel olarak velilerin eğitim kurumlarından beklentileri de yükselmektedir. Bu çerçevede özellikle okulların iyi bir teknolojik donanıma ve sosyal donatılara, nitelikli öğretmen ve yöneticilere sahip olması, öğrenci merkezli, esnek, katılımcı bir programın izlenmesi kaliteli bir eğitim bağlamında öncelikli beklentiler olmaktadır.

Kaynakça

Ay, S. (2014). *Ortaöğretim okullarında kalite algısı üzerine bir alan araştırması: Beylikdüzü örneği* (Yüksek lisans tezi, Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> adresinden edinilmiştir.

Eraslan, F. (2014). *Ortaöğretim okul yöneticilerinin inovasyon yeterlilikleri*

(Yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> adresinden edinilmiştir.

Keçeli, A., Sarıusta, F. & Karakuyu, M. (2014). Kamu hizmetlerinin kentsel yaşanabilirlik üzerine etkisi: Beylikdüzü örneği. *Marmara Coğrafya Dergisi*, 29, 381–401.

Özdemir, A. (2015). *Eğitim kurumlarında yönetim, yönetimde liderliğin çalışanların performanslarına etkileri ve Beylikdüzü ortaöğretim kurumları örneği* (Yüksek lisans tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> adresinden edinilmiştir.

Sungur, G. (2010). *İlköğretim birinci sınıfa devam eden çocukların sosyal uyum ve becerilerinin incelenmesi* (Yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/> adresinden edinilmiştir.

Milli Eğitim Bakanlığı-MEB. (2016). Milli Eğitim İstatistikleri Örgün Eğitim 2015/'16. Ankara: MEB-TÜİK.

Beylikdüzü İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü. (2016). Beylikdüzü İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Stratejik Planı 2015-2019. <http://beylikduzu.meb.gov.tr/www/beylikduzu-ilce-milli-egitim-mudurlugu-stratejik-plani/icerik/7> adresinden edinilmiştir.

İSMEK. (2016). İSMEK Kursiyer Bilgileri Veritabanı. İstanbul: İSMEK.

TÜİK. (2016). Ulusal Eğitim İstatistikleri Veritabanı. <http://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=130&locale=tr> adresinden edinilmiştir.